

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 239/2016-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. marca 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Róbertom Schuchmannom, Námestie M. R. Štefánika 6, Komárno, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 302/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. januára 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom Okresného súdu Nitra (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 302/2007 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala 10. augusta 2007 Okresnému súdu Komárno žalobu o náhradu mzdy. Vec bola Okresnému súdu Komárno odňatá a pridelená na konanie Okresnému súdu Nitra. Sťažovateľka uvádza, že „*vo veci ide o pracovnoprávny spor o náhradu mzdy, ktorému predchádzal spor o neplatnosť rozviazania pracovného pomeru. Vo veci môjho návrhu o vyslovenie neplatnosti rozviazania pracovného pomeru pre nesprávne rozhodnutia Okresného súdu Nitra a Krajského súdu Nitra rozhodoval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý svojim uznesením spisová značka 1 MCdo 13/2009 rozhodol o zrušení rozhodnutí súdov nižšieho stupňa a zároveň vyslovil aj záväzný právny názor. V uvedenom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR je vyslovený aj záväzný právny názor týkajúci sa náhrady mzdy. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR bolo doručené Okresnému súdu Nitra v decembri roku 2010. Od tej doby trvalo súdom právoplatne rozhodnúť o neplatnosti rozviazania pracovného pomeru do apríla 2012.*“.

V sťažnosti ďalej uvádza, že v apríli 2013 sa uskutočnilo pojednávanie, kde bolo čiastočne rozhodnuté uznesením, ktoré samosudkyňa vyhotovila až v septembri 2013, keď bolo aj doručované. Následne prebiehalo konanie o odvolaní proti tomuto uzneseniu. V júni 2014 sudkyňa okresného súdu pribrala do konania znalkyňu z odboru ekonómie, ktorá mala vypočítať priemernú mzdu sťažovateľky a na jej základe potom vypočítať aj náhradu mzdy za obdobie od 1. júla 2004 do 20. júla 2007. Sťažovateľka namieta, že okresný súd sa vo vzťahu k rozhodnutiu o zvyšku návrhu neriadil právnym názorom, ktorý vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení sp. zn. 1 MCdo 13/2009, čím spôsobil zbytočné priesťahy v konaní. Znalkyňa podala znalecký posudok po viac ako roku, pretože nemala dostatočné podklady na jeho vypracovanie. Uvedené sťažovateľka tiež považuje za priesťahy v konaní a pripisuje ich na ťarchu okresnému súdu, ktorý podľa nej mal zabezpečiť potrebné podklady. Zároveň zastáva názor, že určenie priemerného platu je otázka právna, preto sa táto otázka nemala ani riešiť znaleckým dokazovaním. Namieta tiež, že tento prvý znalecký posudok jej nebol doručený.

Dňa 5. augusta 2015 sa uskutočnilo na okresnom súde ďalšie pojednávanie, na ktorom právny zástupca sťažovateľky požiadal o rozšírenie petitu, do ktorého navrhol zahrnúť obdobie až do 5. augusta 2015, a odporca žiadal doplniť dokazovanie. Sťažovateľka uvádza, že okresný súd nariadil znalkyni vypracovať nový znalecký posudok opäť len na obdobie od 1. júla 2004 do 20. júla 2007, ktorý znalkyňa predložila v septembri 2015, a následne po predložení okresný súd zamietol návrh na rozšírenie petitu z dôvodu, že na zvyšné obdobie by potreboval vykonať ďalšie dokazovanie. Podľa sťažovateľky *„aj tento krok sudkyne viedol k ďalším prieťahom v konaní. Zámerne súd požiadal znalkyňu o vypracovanie znaleckého posudku len na obdobie od 1. 7. 2014 do 20. 7. 2007 a keď znalkyňa predložila znalecký posudok súd rozhodol o návrhu na rozšírenie petitu tak, že ho rozšíril do 13. 4. 2013 čo už raz urobil. Ak súd nepovolil rozšíriť petit do 5. 8. 2015 prečo to povolil do 13. 4. 2013...“*.

Sudkyňa okresného súdu na pojednávaní 5. augusta 2015 dala zároveň prešetriť, prečo nebol sťažovateľke doručený znalecký posudok. Pojednávanie bolo následne odročené na 26. október 2015, neskôr bolo z dôvodu sťažnosti sťažovateľky zrušené, pričom bol určený nový termín pojednávania na 14. december 2015.

Dňa 14. decembra 2015 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom okresný súd rozhodoval o návrhu sťažovateľky, pričom rozhodol o náhrade mzdy za obdobie od 1. júla 2004 do 20. júla 2007 a vo zvyšnej časti návrh zamietol. Sťažovateľka zastáva názor, že v období, odkedy bola do konania pribratá znalkyňa, až do rozhodnutia súdu, t. j. do 14. decembra 2015, došlo v napadnutom konaní okresného súdu k zbytočným prieťahom, keďže, ako ďalej uvádza, *„právne otázky si rieši súd sám“*.

Sťažovateľka namieta, že ani do podania tejto sťažnosti jej nebolo doručené rozhodnutie zo 14. decembra 2015, preto predpokladá, že ani nebolo vyhotovené, čím podľa nej prieťahy pokračujú.

Na základe uvedeného žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„... konaním Okresného súdu Nitra bolo porušené právo sťažovateľky na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Nitra sa prikazuje aby v konaní Okresného súdu Nitra spisová značka 10 C 302/2007 konal bez zbytočných prietáhov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 5.000,- Eur, ktoré je Okresný súd Nitra povinný zaplatiť v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Okresný súd Nitra je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 450,- EUR na účet právneho zástupcu JUDr. Róberta Schuchmana, námestie M. R. Štefánika 6, Komárno do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Sťažovateľka podala okresnému súdu aj sťažnosť na prietahy v napadnutom konaní, ktorú okresný súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Sťažovateľka k sťažnosti pripojila aj prípis okresného súdu č. Spr 2144/12 z 10. novembra 2015 (ďalej len „prípis okresného súdu“), ktorým bola vybavená jej sťažnosť na prietahy v konaní.

Z predloženého prípisu okresného súdu vyplýva: *„... žaloba bola podaná v roku 2007 na Okresný súd Komárno. Sudcovia Okresného súdu Komárno boli vylúčení z prejednávania veci rozhodnutím Krajského súdu v Nitre zo dňa 16. 10. 2007 a vec bola pridelená na rozhodnutie Okresnému súdu Nitra. Vec je vedená na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 10 C/302/2007.*

Čo sa týka Vašej sťažnosti na dĺžku konania a nečinnosť súdu, chcem uviesť, že od 21. 04. 2008 do 15. 11. 2012 bolo konanie prerušené na Váš návrh a po zániku dôvodov prerušenia, sa vo veci vykonáva dokazovanie.

Okresný súd Nitra dňa 20. 12. 2012 Vás vyzval na doplnenie žaloby, tak aby boli správne označení účastníci konania a aby bol petit vykonateľný. Dňa 22. 01. 2013 ste doplnila petit a požiadala o zmenu petitu, o ktorej zmene súd rozhodol uznesením dňa 23. 01. 2013. Následne bol vytýčený termín pojednávania na deň 24. 04. 2013. Na pojednávaní ste žiadala pripustiť zmenu petitu. Súd na pojednávaní pripustil zmenu petitu.

Zo spisu ďalej zisťujem, že bola z Vašej strany podaná námietka zaujatosti voči konajúcej sudkyňi, t. j. voči [REDAKOVANÉ]. Krajský súd v Nitre o námietke zaujatosti dňa 24. 05. 2013 nerozhodol, nakoľko ste namietali procesný postup sudkyne.

Okresný súd Nitra uznesením zo dňa 24. 04. 2013 rozhodol o zastavení v časti žalovanej sumy, ktorá bola súčasťou návrhu. Voči tomuto uzneseniu bolo podané z Vašej strany odvolanie. O tomto odvolaní rozhodoval Krajský súd v Nitre dňa 31. 03. 2014.

Sudkyňa Okresného súdu Nitra dňa 15. 07. 2014 do konania pribrala znalca na výpočet náhrady mzdy za obdobie od 01. 07. 2004 do 20. 07. 2007. Voči predmetnému uzneseniu ste podala odvolanie, o ktorom súd rozhodol dňa 20. 08. 2014. Okresný súd Nitra vyzval znalca na prevzatie spisu, za účelom vypracovania znaleckého posudku. Znalec spis prevzal dňa 04. 10. 2014. Okresný súd Nitra rozhodoval o znalečnom. Voči tomuto rozhodnutiu ste podala odvolanie. Odvolanie bolo predložené Krajskému súdu v Nitre dňa 04. 03. 2015. Krajský súd v Nitre uznesenie zrušil a vrátil Okresnému súdu Nitra za tým účelom, že musí znalca súd vypočúť a potom rozhodnúť o znalečnom. Bol vytýčený termín pojednávania na deň 05. 08. 2015, kde bol vypočutý znalec. Na tomto pojednávaní bol predložený ďalší návrh na rozšírenie petitu žaloby. O tomto návrhu bolo rozhodnuté dňa 18. 09. 2015 a to tak, že sčasti sa nepripúšťa, nakoľko bolo už vykonané znalecké dokazovanie a vypracovaný znalecký posudok. Súd vyzval znalca na doplnenie znaleckého posudku. Znalec dňa 08. 09. 2015 doručil doplnenie znaleckého posudku. Toto doplnenie znaleckého posudku bolo dňa 18. 09. 2015 zaslané účastníkom na vyjadrenie. Váš právny zástupca odmietol prevziať zásielku z dôvodu, že táto bola otvorená. Preto bola táto zásielka dňa 05. 10. 2015 opätovne doručovaná.

Ďalej zo spisu zisťujem, že vo veci je stanovený termín pojednávania na deň 14. 12. 2015. Podľa vyjadrenia sudkyne je predpoklad vo veci rozhodnúť...

Pri preštudovaní spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 10 C/302/2007 som nezistil, že by zo strany sudkyne Okresného súdu Nitra došlo k priedahom v konaní. Sudkyňa koná priebežne.

Čo sa týka Vašej námietky, že sudkyňa úmyselne robí priedahy, čo sa týka pribratia znalkyne do konania a nepožiadala znalkyňu, aby vypracovala znalecký posudok za celé obdobie, je vecou právnou a nie je možné hovoriť, že by tým došlo k priedahom v konaní, resp. porušeniu dôstojnosti súdneho konania.

I keď je pravdou, že vec napadla na Okresný súd Nitra v roku 2007, je potrebné jednoznačne uviesť že od 21. 04. 2008 do 15. 11. 2012 bolo konanie prerušené na Váš návrh.

Som toho názoru, že zo strany Okresného súdu Nitra, sudkyne [REDACTED] nedošlo k prietahom v konaní. “

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní uznesením odmietnuť bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Jednou z možností, pre ktoré ústavný súd môže odmietnuť sťažnosť sťažovateľa, je jej zjavná neopodstatnenosť. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu

verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Keďže si ústavný súd pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote“, nemožno z uvedeného dôvodu v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu (IV. ÚS 205/03, IV. ÚS 225/05).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 34/99, II. ÚS 32/00, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 109/03, II. ÚS 478/2010) sa ochrana základnému právu vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ako zjavne neopodstatnenú ústavný súd podľa doterajšej judikatúry odmietne tiež sťažnosť, prostredníctvom ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už príslušný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 223/2010, II. ÚS 659/2014).

V rámci prípravy na predbežné prerokovanie sťažnosti ústavný súd požiadal okresný súd o informáciu o stave napadnutého konania, pričom zistil, že okresný súd v napadnutom konaní vyhlásil vo veci rozhodnutie 14. decembra 2015, toto rozhodnutie okresného súdu bolo 12. februára 2016 dané na expedíciu účastníkom konania, spis okresného súdu sp. zn. 10 C 302/2007 je aktuálne na lehote do 12. marca 2016, pretože okresný súd čaká na doručenie doručení o doručení rozhodnutia okresného súdu účastníkom konania. Z uvedeného teda vyplýva, že okresný súd meritórne rozhodol ešte pred podaním sťažnosti.

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade s doterajšou rozhodovacou činnosťou neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup okresného súdu v označenom konaní po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami obsiahnutými v petite jej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. marca 2016